

MITIGATIEPLAN

Gebiedsontwikkeling saneringslocatie straalbedrijf Cuijpers Lozerweg Weert en omgeving

5 januari 2018

OmniVerde BV i.s.m Bureau Sprink & Natuurbalans-Limes Divergens BV

Colofon

Tekst	Bureau Sprink, Rob Gubbels, Natuurbalans-Limes Divergens BV, Vincent de Jong & OmniVerde BV, Sietze van der Linden
Foto's	Bureau Sprink, Rob Gubbels & OmniVerde BV, Sietze van der Linden
In opdracht van	ARK Natuurontwikkeling
Contactpersoon	G. van den Oetelaar
Datum oplevering rapport	5 januari 2018
Rapportnummer	2018 – We 1b
Wijze van citeren:	Gubbels, R. , V. de Jong & S. van der Linden, 2018. Mitigatieplan. Gebiedsontwikkeling saneringslocatie straalbedrijf Cuijpers Lozerweg Weert en omgeving. Bureau Sprink/Natuurbalans-Limes Divergens BV/OmniVerde BV, Obbicht/Nijmegen/Echt

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	MITIGATIE LEVENDBARENDE HAGEDIS	5
2.1	Waarnemingen	5
2.2	Effecten saneringswerkzaamheden	5
2.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	5
2.4	Mitigerende maatregelen	6
3.	MITIGATIE ALPENWATERSALAMANDER	9
3.1	Waarnemingen	9
3.2	Effecten saneringswerkzaamheden	9
3.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	10
3.4	Mitigerende maatregelen	10
4.	MITIGATIE BROEDVOGELS	12
4.1	Waarnemingen	12
4.2	Effecten saneringswerkzaamheden	13
4.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	13
4.4	Mitigerende maatregelen	13
5.	MITIGATIE RODE EEKHOORN	15
5.1	Waarnemingen	15
5.2	Effecten saneringswerkzaamheden	15
5.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	15
5.4	Mitigerende maatregelen	16
6.	MITIGATIE STEENMARTER	17
6.1	Waarnemingen	17
6.2	Effecten saneringswerkzaamheden	17
6.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	17
6.4	Mitigerende maatregelen	18
7.	MITIGATIE VLEERMUIZEN	19
7.1	Waarnemingen	19
7.2	Effecten saneringswerkzaamheden	21
7.3	Toetsing Wet Natuurbescherming	22
7.4	Mitigerende maatregelen	22
8.	MITIGATIE NATURA 2000	25
	LITERATUUR	26

1. INLEIDING

ARK Natuurontwikkeling wil het bedrijfsperceel van straalbedrijf Cuijpers, gelegen aan de Lozerweg 74 in Weert, en delen van aangrenzende percelen saneren en inrichten als natuurterrein.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep wordt uitgevoerd onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

In de in 2016 uitgevoerde Natuurtoets (SCHREURS, 2017a) wordt geconcludeerd dat:

- met betrekking tot het Natura 2000 gebied “Weerter- en Budelerbergen en Ringselven” 0,35 ha van het habitatype H91D0*Hoogveenbossen verloren gaat. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het habitatype H91D0*Hoogveenbossen is in principe een vergunning van de Wet Natuurbescherming vereist. Geadviseerd wordt echter om te bezien of sanering ter hoogte van dit habitatype wel noodzakelijk is.
Verder overschrijdt de verwachte uitstoot van stikstof de norm en dient een melding in AERIUS uitgevoerd te worden.
- met betrekking tot beschermde soorten nader onderzoek noodzakelijk is naar het voorkomen van vleermuizen, steenmarter, boommarter, eekhoorn, kerkuil, sperwer, boomvalk, ransuil, levendbarende hagedis, alpenwatersalamander en vermiljoenkever.
- met betrekking tot de bescherming van houtopstanden het kappen van bomen gemeld dient te worden bij de Provincie Limburg.

Het aanvullende soortenonderzoek is uitgevoerd in de periode van 10 april tot 28 september 2017 (SCHREURS, 2017b). Uit dit onderzoek blijkt dat het uitvoeren van de saneringswerkzaamheden in het kader van de natuurterreininrichting, zonder overtreding van de Wet Natuurbescherming, alleen toegestaan is wanneer de volgende randvoorwaarden in acht worden genomen (SCHREURS, 2017b):

- Levendbarende hagedis
Werken in de vrijgestelde periode volgens een goedgekeurde gedragscode en kennisdocument. Tijdig mitigerende maatregelen nemen.
- Alpenwatersalamander
Werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Tijdig mitigerende maatregelen nemen.
- Havik, buizerd, sperwer, boomvalk, kerkuil, bosuil, ransuil
Werken buiten het broedseizoen van vogels.
- Rode eekhoorn en steenmarter
Werken in de vrijgestelde periode.
- Vleermuizen
Tijdig treffen van mitigerende maatregelen.

Voorliggend mitigatieplan voorziet in de te treffen mitigerende maatregelen ten behoeve van de bovengenoemde soorten/soortgroep alsmede ten behoeve van het verwachte verlies aan oppervlakte van het Natura 2000 habitatype H91D0*Hoogveenbossen.

2. MITIGATIE LEVENDBARENDE HAGEDIS

2.1 Waarnemingen

De levendbarende hagedis is aangetroffen in het zuidoostelijke deel van het plangebied (figuur 1).

Figuur 1. Vindplaats van levendbarende hagedis, weergegeven met de groene driehoekjes. (bron: SCHREURS, 2017b).

2.2 Effecten saneringswerkzaamheden

Eén van de drie vindplaatsen met een vegetatie van pijpenstrootje, ruwe grassen en bramen zal in het kader van de saneringswerkzaamheden verdwijnen. Hiermee wordt winter- en zomerhabitat van de levendbarende hagedis vernietigd.

2.3 Toetsing wet Natuurbescherming

Het totaal oppervlakte actueel leefgebied van de levendbarende hagedis dat zal verdwijnen na sanering is slechts een fractie van het in de directe omgeving aanwezige potentieel leefgebied. De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt derhalve zowel landelijk als regionaal en lokaal niet aangetast.

De saneringswerkzaamheden worden uitgevoerd conform de goedgekeurde Gedragscode Flora en Faunawet waterschappen 2012 en het kennisdocument levendbarende hagedis. Hiermee vallen de saneringswerkzaamheden onder een vrijstelling voor de Wet Natuurbescherming mits,

zoals de gedragscode en het kennisdocument levendbarende hagedis aangeven, de juiste mitigerende maatregelen worden getroffen.

2.4 Mitigerende maatregelen (figuur 2)

- Binnen het plangebied worden alle te saneren actuele en potentiële voortplantings-/zomerhabitats van de levendbarende hagedis ongeschikt gemaakt (en gehouden). Dit zijn de twee rood gekleurde gebieden in figuur 2. De aanwezige vegetatie wordt afgemaaid tot een hoogte van 10 à 15 cm boven maaiveld. In het vroege voorjaar ontwakende dieren zullen het ongeschikt gemaakte plangebied verlaten. Niet lager maaien dan de aangegeven maaihogte om eventueel in graspollen overwinterende hagedissen niet te doden.

Aanwezige houtstapels (figuur 3) worden verplaatst naar geschikt habitat voor levendbarende hagedis, in de directe nabijheid van de saneringslocatie. Het betreft locaties buiten de invloedssfeer van de ingreep, waar levendbarende hagedissen voorkomen. Beide uitzetgebieden zijn voldoende groot en geschikt om dieren bij te plaatsen. Het betreft de twee geel gekleurde gebieden in figuur 2. Tijdens het verplaatsen wordt door een ecooloog gecontroleerd of onder de houtstapel overwinterende hagedissen (of amfibieën) aanwezig zijn. Eventueel aanwezige dieren worden verplaatst naar de nieuwe locatie(s) van de houtstapel(s).

Wanneer: januari – half/eind februari (wanneer temperatuur laag genoeg is, kan dit mogelijk ook nog in maart). Indien nodig dient gedurende de saneringswerkzaamheden met regelmaat de vegetatie gemaaid te worden.

- Door middel van het uitleggen van tapijttegels én visuele inspectie wordt gecontroleerd of het ongeschikt gemaakte habitat vrij is van hagedissen (of amfibieën). Eventueel overgebleven herpetofauna wordt handmatig weggevangen en verplaatst naar de twee uitzetlocaties, gelegen buiten de saneringsgrens (zie figuur 2, de twee gele gebieden).

Wanneer: (maart) – april

- Direct rondom de te saneren locatie met levendbarende hagedis wordt een strook van vijf meter gefreesd. Deze kale strook voorkomt/bemoeilijkt dat hagedissen gedurende de saneringswerkzaamheden het plangebied opnieuw binnendringen.

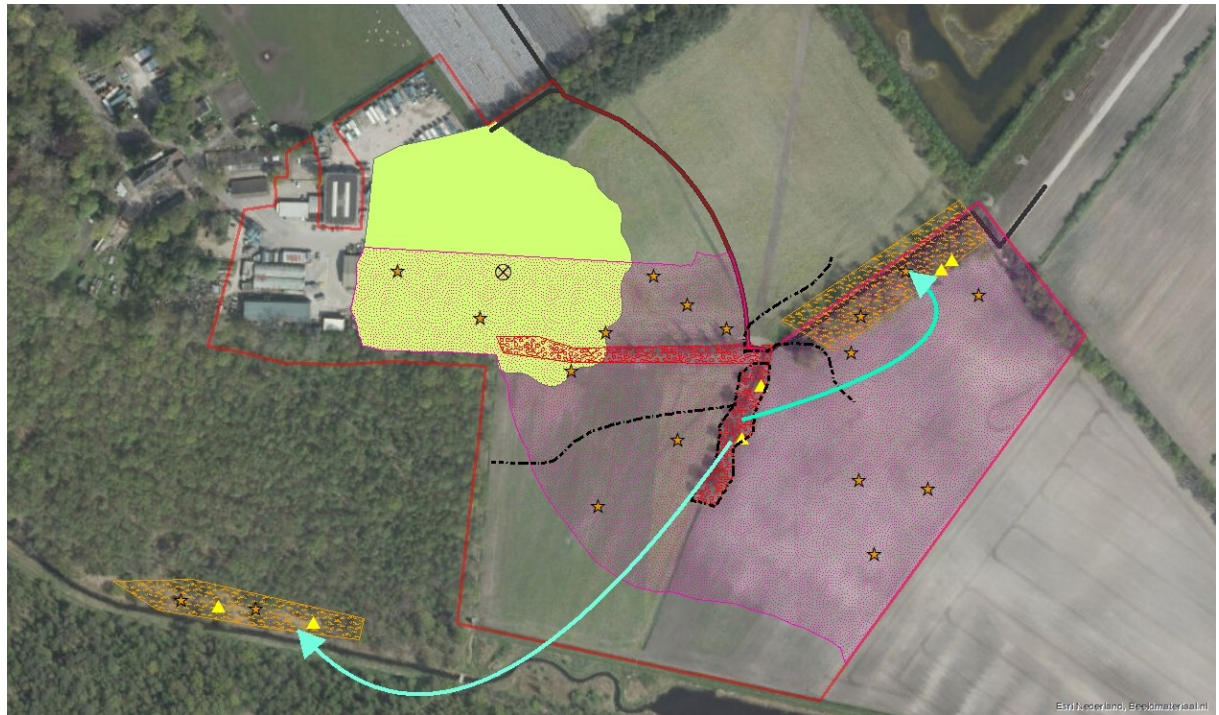
Wanneer: meteen nadat plangebied vrij verklaard is van hagedissen, in de loop van april.

- Het gebied rondom de te saneren hagedislocatie wordt natuurontwikkelingsgebied, waar geschikt habitat voor onder andere reptielen wordt ontwikkeld (zie figuur 2, paars gekleurde gebied). Om het gebied verder te optimaliseren voor reptielen kunnen aanvullende mitigerende maatregelen genomen worden. Te denken valt (o.a. middels beheer) aan de ontwikkeling van een half open landschap met een relatief schrale, grazige vegetatie. In dit te ontwikkelen gebied kunnen extra houtstapels, stobben of boomstammen aangebracht worden.

Wanneer: : januari – half/eind februari (wanneer temperatuur laag genoeg is, kan dit mogelijk ook nog in maart)

- Daadwerkelijke sanering uitvoeren ná april in verband met het uitvoeren van de bovengenoemde voorbereidende werkzaamheden.
- De op het zuiden geëxponeerde helling van de te creëren heuvel met uitkijktoren wordt ingericht en beheerd als reptielenhabitat.

- Alle werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van reptielen.

Legenda

- Ongeschikt maken leefgebied hagedis
- Geschikt habitat levendbarende hagedis na inrichting
- 5m strook frezen
- Aanbrengen houtstapels
- Waarneming levendbarende hagedis
- Geschikt habitat Levendbarende hagedis
- Uitkijktoren

Figuur 2. Mitigerende maatregelen levendbarende hagedis. De blauwe pijlen indiceren de uitzetlocaties van levendbarende hagedis die in het ongeschikt te maken leefgebied weggevangen zijn.

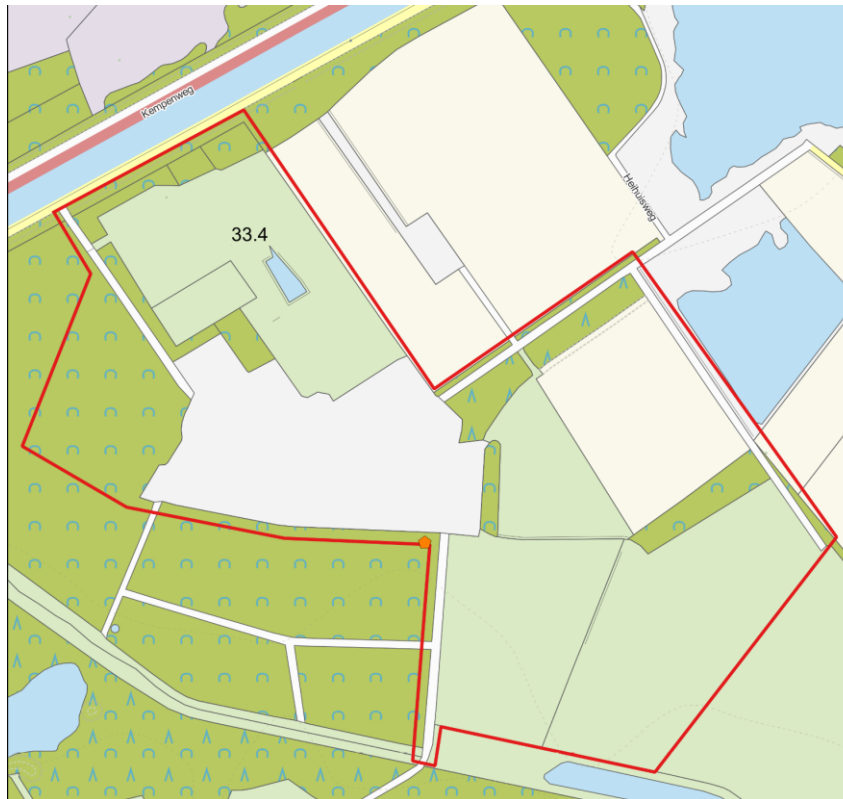

Figuur 3. Binnen het plangebied aanwezige houtstapels worden onder ecologische begeleiding verplaatst naar aangrenzend actueel leefgebied van de levendbarende hagedis. De aanwezige vegetatie wordt door middel van maaien kort gemaakt/gehouden om het habitat voor de levendbarende hagedis ongeschikt te maken. In het te ontwikkelen hagedishabitat worden na sanering extra houtstapels aangebracht.

3. MITIGATIE ALPENWATERSALAMANDER

3.1 Waarnemingen

De alpenwatersalamander is waargenomen in het elzen-berken broekbos in de zuidwestelijke rand van het plangebied (figuur 4).

Figuur 4. Vindplaats van alpenwatersalamander, weergegeven met het oranje bolletje. (bron: SCHREURS, 2017b).

3.2 Effecten saneringswerkzaamheden

Het broekbos ligt voor het grootste deel buiten het plangebied en wordt derhalve niet substantieel aangetast. Het is niet uit te sluiten dat alpenwatersalamanders zich ook bevinden in bosschages binnen het plangebied. Bij sanering verdwijnen deze bosschages (gedeeltelijk) en gaat mogelijk landhabitat verloren. Grenzend aan het broekbos, gelegen binnen het plangebied, bevindt zich een watergang (figuur 5 en 6). Waarschijnlijk vormt deze watergang voortplantingshabitat voor de alpenwatersalamander (en vermoedelijk ook voor andere algemene, niet-streng beschermde amfibieënsoorten). De watergang wordt in het kader van de sanering uitgebaggerd en vervolgens gedempt met schone grond. Hiermee gaat voortplantingshabitat van de alpenwatersalamander verloren.

Figuur 5. Binnen het plangebied gelegen watergang die waarschijnlijk voortplantingshabitat vormt voor de alpenwatersalamander (en wellicht andere niet-streng beschermde amfibieënsoorten).

3.3 Toetsing Wet Natuurbescherming

Het totaal oppervlakte actueel voortplantingshabitat van de alpenwatersalamander dat zal verdwijnen na sanering is slechts een fractie van het in de directe omgeving aanwezige potentieel voortplantingshabitat. De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt derhalve zowel landelijk als regionaal en lokaal niet aangetast. Dit geldt eveneens voor het mogelijk landhabitat dat verloren gaat.

De saneringswerkzaamheden worden uitgevoerd conform de goedgekeurde Gedragscode Flora en Faunawet waterschappen 2012. Hiermee vallen de saneringswerkzaamheden onder een vrijstelling voor de Wet Natuurbescherming mits, zoals de gedragscode aangeeft, de juiste mitigerende maatregelen worden getroffen.

3.4 Mitigerende maatregelen (figuur 6)

- De te dempen watergang wordt ongeschikt gemaakt als (potentieel) voortplantingshabitat voor alpenwatersalamander (en wellicht andere soorten amfibieën) door de water- en oevervegetatie te maaien.
Wanneer: Vóór aanvang van de voortplantingsperiode. Afhankelijk van de temperatuur in de periode januari – eind februari/begin maart.
- In de voortplantingsperiode worden alle eventueel in de watergang aanwezige amfibieën met schepnet (en indien nodig met fuiken) weggevangen en verplaatst naar geschikte wateren in de directe nabijheid van (maar gelegen buiten) het saneringsgebied.
Wanneer: maart – april

- Het uit te baggeren slib wordt vóór afvoeren eerst op de kant gezet om eventueel aanwezige amfibieën handmatig weg te vangen en te verplaatsen naar geschikte wateren in de directe nabijheid van (maar gelegen buiten) het saneringsgebied.
Wanneer: ná het wegvangen van de aanwezige amfibieën in de watergang.
- Bij het verwijderen van bosschages binnen het plangebied dient men alert te zijn op eventueel aanwezige amfibieën. Wanneer amfibieën worden aangetroffen, dienen deze weggevangen te worden en te worden verplaatst naar geschikt landhabitat buiten het saneringsgebied.
Wanneer: gedurende de looptijd van de sanering.
- De houtstapels die na sanering worden aangebracht ten behoeve van de levendbarende hagedis kunnen ook prima functioneren als schuil- en overwinteringsplek voor amfibieën in zijn algemeenheid en de alpenwatersalamander in het bijzonder.
- Alle werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van amfibieën.

Legenda

- Waarneming alpenwatersalamander
- Aanbrengen houtstapels
- Uitkijktoren
- Maatregelen t.b.v. dempen sloot

Figuur 6. Mitigerende maatregelen alpenwatersalamander.

4. MITIGATIE BROEDVOGELS

4.1 Waarnemingen

Broedvogels algemeen

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in bomen en struiken op de ingreeplocatie, in extensief beheerd grasland, in oevervegetaties langs watergangen, in schuurtjes, in nestkasten, etc.

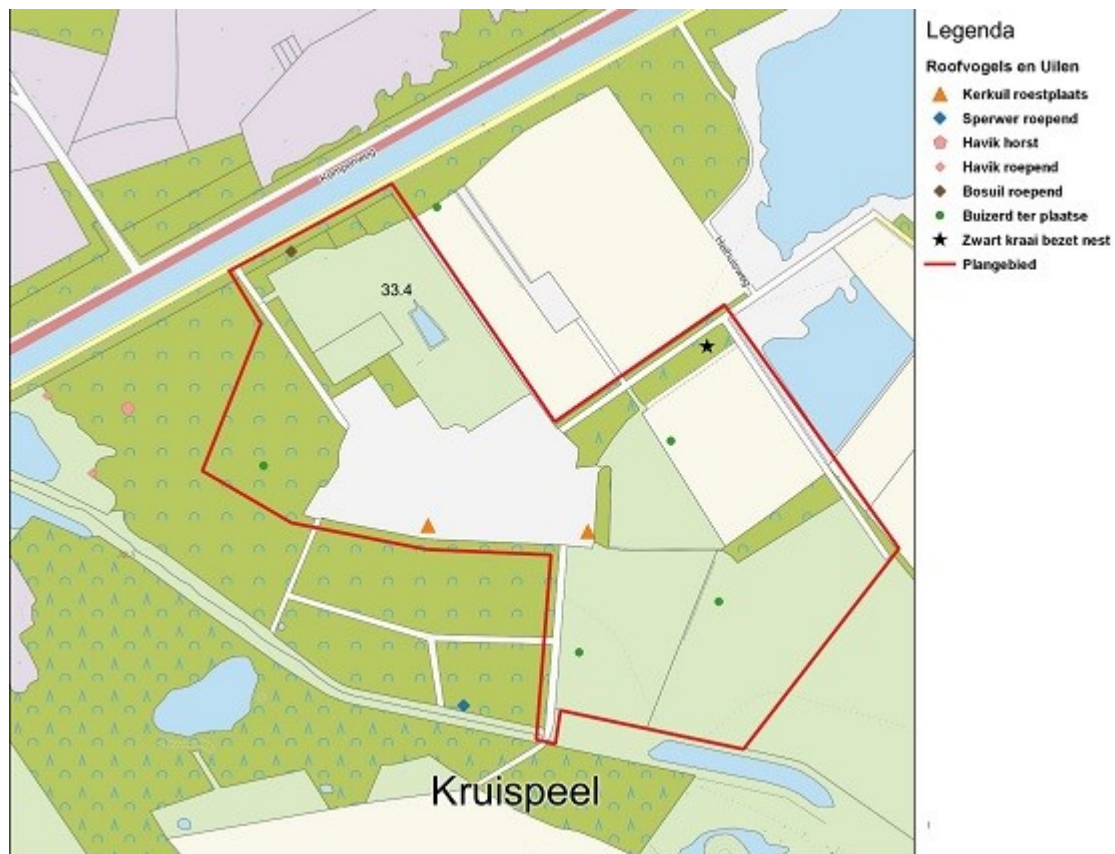
Jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogels is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Zo vallen binnen de provincie Limburg nesten van verschillende roofvogels, uilen en zwaluwen het hele jaar onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats'.

Naast de jaarrond beschermde zijn verschillende vogelsoorten in de provincie Limburg opgenomen in categorie 4. Dit zijn plaatstrouwe vogelsoorten die over voldoende flexibiliteit beschikken om een nieuw nest te maken, maar waarvan wel de functionaliteit gewaarborgd moet worden.

Havik, bosuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd in de provincie Limburg en zijn binnen of rondom het plangebied waargenomen. Nesten van deze soorten zijn niet gevonden binnen het ingreepgebied. Deze soorten hebben grote territoria en broeden buiten het plangebied. Wel is een roestplek van kerkuil aangetroffen in de gebouwen. Van havik is een verlaten nest waargenomen op 115 meter buiten het plangebied. Het plangebied vormt leefgebied van de soort (figuur 7).

Buizerd en sperwer (voorheen jaarrond beschermd, nu categorie 4) komen in de nabijheid van het ingreepgebied voor, maar nesten bevinden zich buiten het ingreepgebied.

Figuur 7. Waarnemingen van roofvogels en uilen. (bron: SCHREURS, 2017b).

4.2 Effecten saneringswerkzaamheden

Gedurende het broedseizoen kan het kappen van bomen en het saneren in extensief grasland of ruigte leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels.

4.3 Toetsing Wet Natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming ten aanzien van vogels worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen.

4.4 Mitigerende maatregelen

- De werkzaamheden dienen bij voorkeur uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet Natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Op basis van de aanwezige broedvogels en de weersomstandigheden bepaalt een deskundige op het gebied van vogels wanneer het broedseizoen start en eindigt. In de praktijk loopt het broedseizoen globaal van half maart tot half juli. Wanneer toch binnen het broedseizoen gewerkt moet worden, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie uitgevoerd te worden door een ter zake deskundige ecooloog om vast te stellen of er broedende vogels of jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. Waar dat het geval is, dient de locatie duidelijk gemarkeerd te worden en mogen op de betreffende plek geen

werkzaamheden plaatsvinden.

- Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en struiken en het zeer kort houden van overige vegetaties, door het plaatsen van visuele verstoring of door dagelijkse betreding van de ingreeplocatie. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.
- De roestplaats van kerkuil bevindt zich in een van de gebouwen. Deze wordt ongemoeid gelaten tijdens de werkzaamheden.

5. MITIGATIE RODE EEKHOORN

5.1 Waarnemingen

De rode eekhoorn is foeragerend waargenomen in het oude loofbos in het westelijke deel van het plangebied (figuur 8). Er zijn geen nesten van de soort aangetroffen, maar de aanwezigheid hiervan is niet uitgesloten.

Figuur 8. Waarnemingen van rode eekhoorn, weergegeven met oranje bolletjes.
(bron: SCHREURS, 2017b).

5.2 Effecten saneringswerkzaamheden

De beoogde saneringswerkzaamheden leiden niet tot het verdwijnen van essentieel leefgebied, maar kunnen wel leiden tot de vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen en het doden van jonge eekhoorns.

5.3 Toetsing Wet Natuurbescherming

Op grond van een Provinciale verordening is in Limburg de rode eekhoorn (binnen een bepaalde periode) vrijgesteld voor de Wet Natuurbescherming.

5.4 Mitigerende maatregelen

- Nader onderzoek uitvoeren in het oude loofbos naar de aanwezigheid van nesten van eekhoorn in de terreindelen die gekapt gaan worden. Het onderzoek moet in het vroege voorjaar (februari – maart) uitgevoerd worden, voordat de bomen in blad komen, zodat de nesten goed op te sporen zijn.
- Het kappen van nestbomen leidt tot schade aan verblijfplaatsen die vervolgens kunnen leiden tot het verwonden of doden van (jonge) eekhoorns. Indien in het oude loofbos toch werkzaamheden moeten worden uitgevoerd die kunnen leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen en het verwonden of doden van (jonge) eekhoorns, dan dienen deze werkzaamheden uitgevoerd te worden in de vrijstellingsperiode van juli tot november. Conform de richtlijnen van de provincie Limburg zijn de maanden maart – april ook een vrijstellingsperiode, maar in die periode kunnen eekhoorns nog steeds jongen hebben. Daarnaast valt deze periode samen met het broedseizoen van vogels.
- Voordat nestbomen gekapt kunnen worden binnen de vrijstellingsperiode dient direct voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake deskundig ecooloog geïnspecteerd te worden of (jonge) eekhoorns aanwezig zijn. Volwassen dieren kunnen verdreven worden waarna de nestboom gekapt kan worden. Nestbomen met jonge dieren kunnen niet gekapt worden totdat de dieren op eigen kracht vertrokken zijn.
- Buiten de vrijstellingsperiode kunnen nestbomen niet gekapt worden.
- Alle werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van zoogdieren, waaronder eekhoorn.

6. MITIGATIE STEENMARTER

6.1 Waarnemingen

De steenmarter is foeragerend waargenomen in het oude loofbos in het westelijke deel van het plangebied (figuur 9). Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn waarschijnlijk aanwezig in de leegstaande gebouwen binnen het ingreepgebied. Ook oude holtebomen of houtstapels kunnen potentiële verblijfplaatsen vormen.

Figuur 9. Waarnemingen van steenmarter, weergegeven met blauwe vierkantjes. (bron: SCHREURS, 2017b).

6.2 Effecten saneringswerkzaamheden

De beoogde saneringswerkzaamheden leiden niet tot het verdwijnen van essentieel leefgebied. Verblijfplaatsen zijn waarschijnlijk aanwezig in de gebouwen waardoor vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen niet aan de orde is. De kans is zeer klein dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn in holtebomen of houtstapels.

6.3 Toetsing Wet Natuurbescherming

Op grond van een Provinciale verordening is in Limburg de steenmarter (binnen een bepaalde preiode) vrijgesteld voor de Wet Natuurbescherming.

6.4 Mitigerende maatregelen

- Geen werkzaamheden uitvoeren in het oude loofbos die kunnen leiden tot het verwonden of doden van steenmarters. Denk hierbij aan de kap van holtebomen of het verwijderen van houtstapels
- Indien in het oude loofbos toch werkzaamheden worden uitgevoerd die kunnen leiden tot het verwonden of doden van steenmarters, dan dienen deze werkzaamheden uitgevoerd te worden in de vrijstellingsperiode 15 augustus – februari. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ter zake deskundig ecooloog geïnspecteerd te worden of steenmarter aanwezig is in potentiële verblijfplaatsen (holteboom of houtstapel). Na verdrijven van de steenmarter kan de verblijfplaats verwijderd worden.
- Buiten de vrijstellingsperiode mogen potentiële verblijfplaatsen van steenmarter binnen het loofbos niet verwijderd worden. De gebouwen blijven ongemoeid tijdens de werkzaamheden. Alle werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van zoogdieren, waaronder steenmarter.

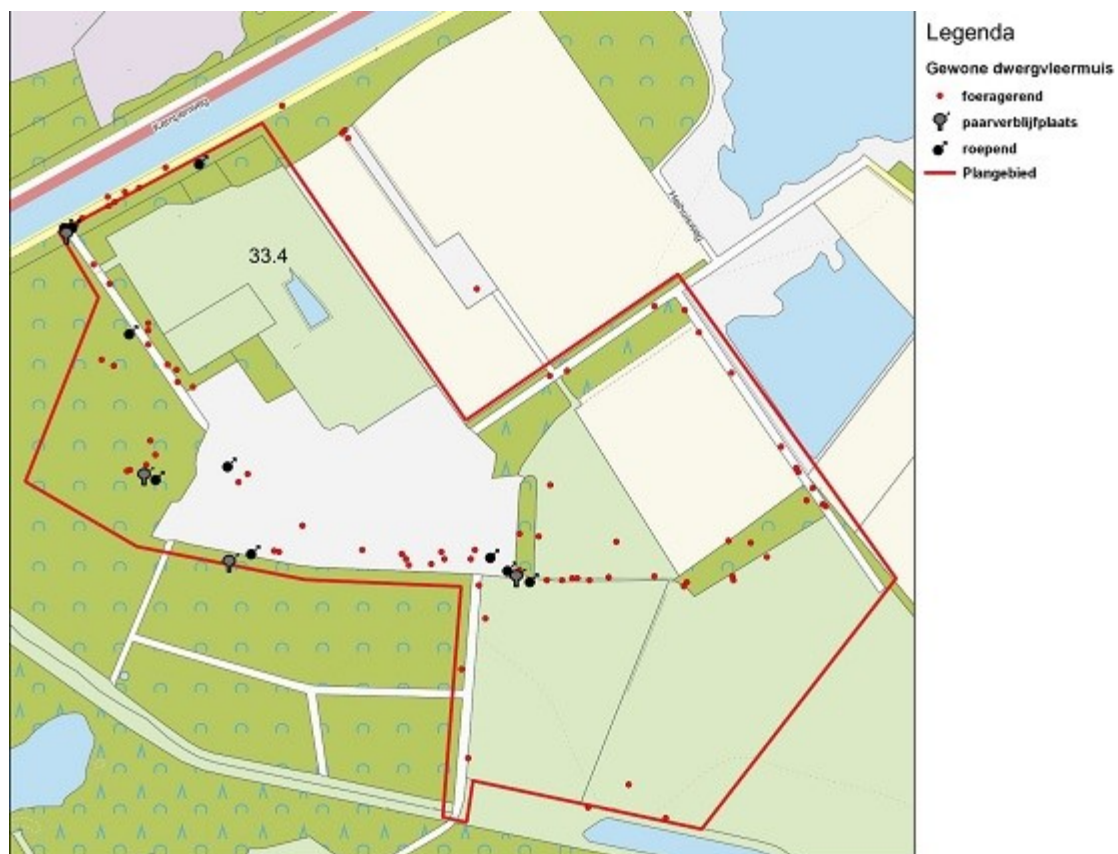
7. MITIGATIE VLEERMUIZEN

7.1 Waarnemingen

7.1.1 Gewone dwergvleermuis

Het gehele plangebied wordt benut als foerageergebied. De meeste waarnemingen zijn gedaan langs de bosranden en opgaande groenstructuren.

Er is binnen het plangebied een duidelijke vliegroute vastgesteld. De noordelijk georiënteerde bosrand vormt, samen met de relictten uit de rijbeplanting van Canadese populieren die overgaat in het cluster zomereiken, een geschikte landschapsstructuur waarlangs de gewone dwergvleermuizen zich al foeragerend van verblijfplaats naar foerageergebied verplaatsen. Binnen het plangebied zijn enkele paarverblijfplaatsen vastgesteld. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 10.

Figuur 10. Waarnemingen van gewone dwergvleermuis. (bron: SCHREURS, 2017b).

7.1.2 Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis foerageert in het plangebied langs de bosranden, vooral langs het kanaal en de zuidwestelijk gelegen bosrand met oude populieren. Gezien het kleine aantal dieren kan worden vastgesteld dat het plangebied geen essentieel foerageergebied vormt voor de soort.

De bosrand die grenst aan de Lozerweg maakt onderdeel uit van een belangrijke vliegroute voor ruige dwergvleermuis.

Er is een zomerverblijfplaats vastgesteld in de Amerikaanse eikenlaan. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 11.

7.1.3 Laatvlieger

De laatvlieger is in het plangebied foeragerend aangetroffen boven de open plek ten zuidwesten van de ruïne. Gezien het kleine aantal dieren kan worden vastgesteld dat het plangebied geen essentieel foerageergebied vormt voor de soort.

De bosrand die grenst aan de Lozerweg maakt onderdeel uit van een belangrijke vliegroute voor laatvliegers.

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de laatvlieger aangetroffen. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 11.

7.1.4 Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is foeragerend waargenomen op de vliegroute langs de zuidelijk gelegen bosranden en boomstructuren. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soort.

De Amerikaanse eikenlaan maakt onderdeel uit van een essentiële vliegroute in het plangebied. Er is een kraamverblijfplaats van ongeveer twintig vrouwtjes aangetroffen in de Amerikaanse eikenlaan.

Daarnaast zijn twee zomerverblijfplaatsen in de Amerikaanse eikenlaan aangetroffen die door ongeveer vijf exemplaren van de rosse vleermuis worden gebruikt. Er is nog een derde zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis aangetroffen in een eik in het aangrenzende bosperceel. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 11.

7.1.5 Gewone grootoorvleermuis

Het plangebied vormt essentieel foerageergebied voor de gewone grootoorvleermuis.

In het bosperceel grenzend aan de Amerikaanse eikenlaan is waarschijnlijk een zomerverblijfplaats aanwezig.

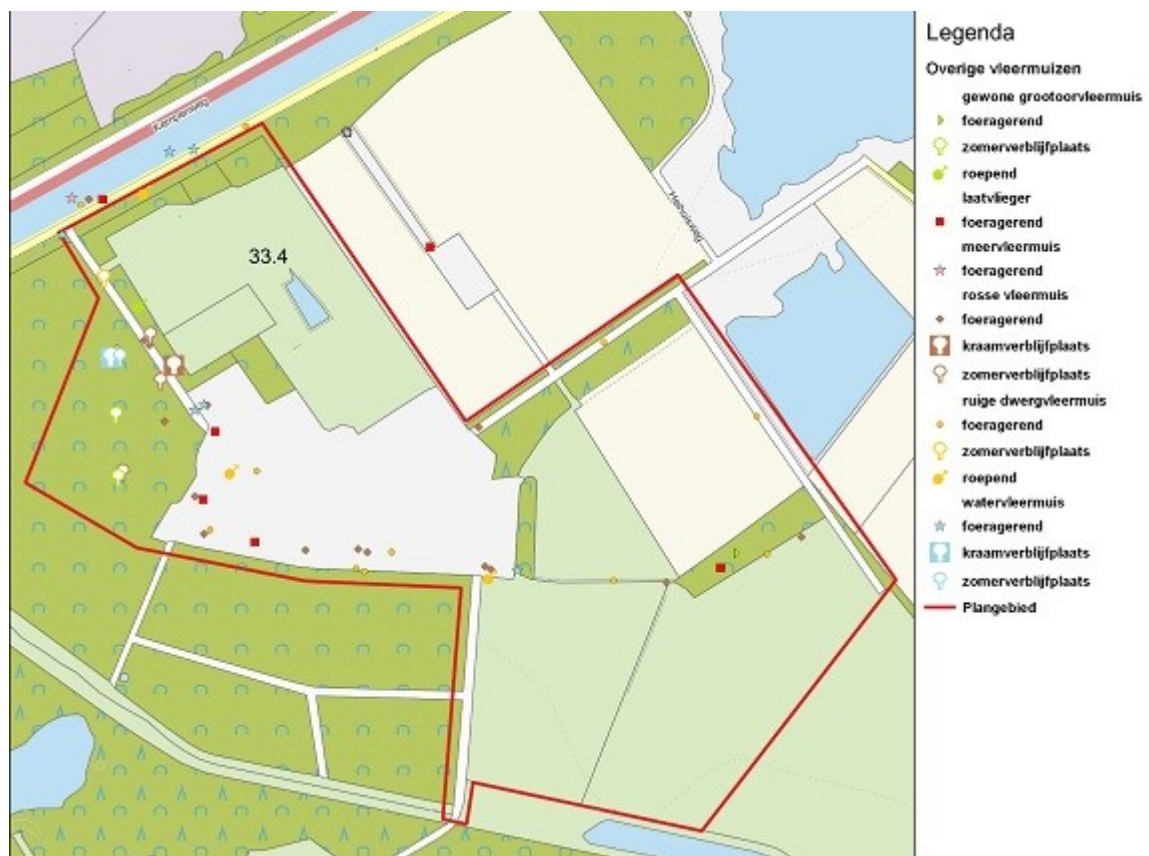
In de Amerikaanse eikenlaan is waarschijnlijk een paarverblijfplaats aanwezig. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 11.

7.1.6 Watervleermuis

In het plangebied zijn enkele foeragerende watervleermuizen aangetroffen. Gezien het kleine aantal dieren kan worden vastgesteld dat het plangebied geen essentieel foerageergebied vormt voor de soort.

In het bosperceel ten westen van de Amerikaanse eikenlaan is een kraamverblijfplaats van ten minste twintig dieren aangetroffen in een spechtenhol.

In ditzelfde bosperceel is vlakbij de kraamverblijfplaats nog een zomerverblijfplaats van de soort aangetroffen. Het betreft een zomerverblijfplaats die door enkele individuen wordt gebruikt. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 11.

Figuur 11. Waarnemingen van ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis. (bron: SCHREURS, 2017b).

7.2 Effecten saneringswerkzaamheden

7.2.1 Foerageergebied

Door de voorgenomen ingreep neemt de kwaliteit van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen tijdelijk af in de periode tussen de uitvoering en de ontwikkeling naar een vergelijkbare situatie als foerageergebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende geschikte alternatieve foerageergebieden aanwezig. In de nieuwe situatie ontstaat geschikt foerageergebied voor alle aanwezige vleermuissoorten. Een negatief effect als gevolg van de ingreep op essentieel foerageergebied is niet aan de orde.

7.2.2 Vliegroutes

Met het kappen van bosranden ontstaan in de directe omgeving nieuwe bosranden. Het is aannemelijk dat de aanwezige vliegroutes zich verleggen naar de nieuw gevormde bosranden. De Amerikaanse eikenlaan met een vliegroute van rosse vleermuis blijft behouden. Ook de Canadese populieren die een oost west verbinding binnen het foerageergebied vormen voor verschillende vleermuissoorten, blijven behouden. Een negatief effect als gevolg van de ingreep op aanwezige vliegroutes is niet aan de orde.

7.2.3 Verblijfplaatsen

De beoogde sanerings- en inrichtingswerkzaamheden leiden tot het vernietigen van de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast tast het rooien van bomen rondom de verblijfplaatsen de functionaliteit van deze verblijfplaatsen aan door een verandering in o.a. microklimaat en lichtintensiteit.

7.3 Toetsing Wet Natuurbescherming

Worden de bomen met verblijfplaatsen en de bomen die bijdragen aan de functionaliteit van deze verblijfplaatsen gekapt, dan verdwijnen twee kraamverblijfplaatsen, zeven zomerverblijfplaatsen en acht paarverblijfplaatsen. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot het verwonden en doden van vleermuizen. Dit zijn overtredingen van de Wet Natuurbescherming.

Met inachtneming van onderstaande mitigerende maatregelen wordt de Wet Natuurbescherming niet overtreden. De mitigerende maatregelen komen voort uit de verschillende kennisdocumenten van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis in combinatie met expert judgement.

7.4 Mitigerende maatregelen (figuur 13)

- Alle bomen met vaste rust- en verblijfplaatsen van alle soorten vleermuizen worden niet gekapt.
- Rondom de bomen met vaste rust- en verblijfplaatsen wordt een aantal bomen niet gekapt. Het aantal bomen dat rondom elke boom met een vaste rust- of verblijfplaats niet gekapt wordt, is dusdanig groot dat de functionaliteit van deze bomen wat betreft microklimaat en lichtintensiteit ten behoeve van de boom met een vaste rust- of verblijfplaats intact blijft. De bomen met een verblijfplaats komen nooit geïsoleerd in het landschap te liggen. Er is te allen tijde een natuurlijke verbinding richting de verblijfplaats of de verblijfplaats komt in een bosrand te liggen. Het aantal te sparen bomen is maatwerk en bepaald door verschillende ter zake deskundige ecologen. Alle te sparen bomen zijn in het terrein gemarkeerd. Een boom met een rode stip betreft een te sparen boom met een vaste rust- of verblijfplaats. Een boom met een blauwe stip betreft één van de te sparen bomen rondom de boom met een vaste rust- of verblijfplaats (figuur 12).

- De eikenlaan (zie figuur 13, de gele lijnvormige structuur) wordt niet gekapt en blijft als lijnvormige structuur intact.
- Met het kappen van bos ontstaan in de directe omgeving nieuwe bosranden. Het is aannemelijk dat de aanwezige vliegroutes zich verleggen naar de nieuw gevormde bosranden.
- In de rij Canadese populieren (zie figuur 13, blauwe arcering) bevindt zich een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. De bomen worden gekandelaberd. Dat wil zeggen dat ze niet gekapt worden, maar op termijn wel zullen sterven. Ten compensatie van de gekandelaberde boom met paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden in de directe omgeving vier vleermuiskasten opgehangen. Het type kast (paarkast) en de ophanglocaties worden bepaald door een ter zake deskundig ecooloog.
- In de op te werpen uitzichtheuvel met uitkijktoren wordt op een geschikte plek een vleermuisbunker gebouwd. Type bunker en ligging van de bunker worden bepaald door een ter zake deskundig ecooloog.
- Alle werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van vleermuizen.

Figuur 12. Rondom de bomen met vaste rust- en verblijfplaatsen wordt een aantal bomen niet gekapt. Het aantal bomen dat rondom elke boom met een vaste rust- of verblijfplaats niet gekapt wordt, is dusdanig groot dat de functionaliteit van deze bomen wat betreft microklimaat en lichtintensiteit ten behoeve van de boom met een vaste rust- of verblijfplaats intact blijft. Het aantal te sparen bomen is bepaald door een ter zake deskundig ecooloog. Alle te sparen bomen zijn in het terrein gemarkeerd. Een boom met een rode

stip betreft een te sparen boom met een vaste rust- of verblijfplaats. Een boom met een blauwe stip betreft één van de te sparen boom rondom de boom met een vaste rust- of verblijfplaats.

Legenda

- Te kappen bos
- Kandelaberen bomen
- Te handhaven structuren
- Herontwikkeling bos na inrichting
- Vleermuisbunker (indicatieve ligging)
- Uitkijktoren

Figuur13. Mitigerende maatregelen vleermuizen. Paarse ster: paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis, zwarte ster: zomer- of kraamverblijfplaats overige soorten vleermuizen

8. MITIGATIE NATURA 2000

8.1 Effecten saneringswerkzaamheden

Binnen de grenzen van het plangebied ligt een smalle strook bos die gekwalificeerd is als habitattype H91D0*Hoogveenbossen. Door de saneringswerkzaamheden gaat ca. 0,35 hectare van dit bostype tijdelijk verloren. Dit leidt tot een tijdelijke verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats waarvoor Natura 2000-gebied 'Weerter- en Budelerbergen en Ringselven' is aangewezen.

8.2 Toetsing Wet Natuurbescherming

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het habitattype H91D0*Hoogveenbossen is een vergunning van de Wet Natuurbescherming vereist. Geadviseerd wordt echter om te bezien of sanering ter hoogte van dit habitattype wel noodzakelijk is.

8.3 Mitigerende maatregelen

- Door het kappen van de 0,35 ha bos wordt een aantal exoten (Canadese populier) verwijderd.
- De van het straalbedrijf afkomstige straalgrit (onnatuurlijk substraat) dat het bos is ingewaaid, wordt verwijderd.
- De grond die in het kader van de sanering wordt verwijderd, wordt aangevuld met nieuwe grond. Dit betreft enige grond afkomstig uit het nabij te ontwikkelen natuurterrein Q-percelen. Hierdoor wordt een gunstige uitgangssituatie gecreëerd voor de ontwikkeling van een nieuwe strook hoogveenbos.
Er ontstaat ter plaatse een vochtige/natte laagte die zich op termijn weer kan ontwikkelen tot het habitattype H91D0*Hoogveenbossen.

LITERATUUR

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Buizerd *Buteo buteo*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Watervleermuis *Myotis dubentonii*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

SCHREURS, R., 2017a. Natuurtoets Gebiedsontwikkeling Lozerweg 74, Weert. In het kader van de Wet Natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Rapport RA 16432-01. Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

SCHREURS, R., 2017b. Soortgerichtonderzoek Gebiedsontwikkeling Lozerweg 74, Weert. In het kader van de Wet Natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Rapport RA 16432-01. Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.